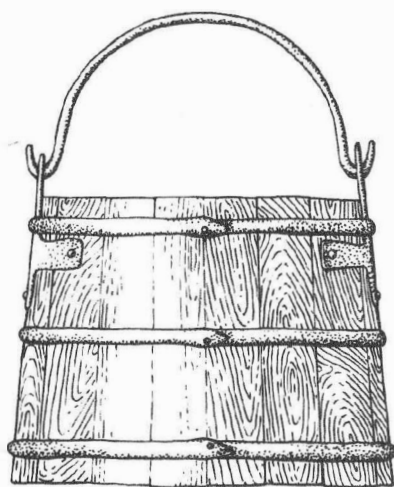

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1984

BRNO 1987

plochy mladohradištního pohřebiště, z něhož bylo v roce 1983 prozkoumáno 14 kostrových hrobů. V roce 1984 bylo prozkoumáno dalších 38 hrobů, z nichž některé byly již dříve narušeny orbou a ležely na úrovni špatně čitelného probarveného písčitého podloží. Část hrobů v severní části začištěné plochy byla zahloubena již pod úroveň podloží a hrobové jámy se zřetelně rýsovaly tmavším hnědočerným hlinitopísčítým zásy- pem. V několika případech nad těmito hlubšími hroby byly zachyceny zbytky mělčeji uložených hrobů. Ně- které hroby byly narušeny mladšími zahloubenými objekty ze 13. a 14. století a některé hrobové jámy po- rušovaly starší velkomoravské objekty, eventuelně v případě mělkých hrobů ležely tyto nad objekty.

Z výbavy mladohradištních hrobů uvádíme alespoň esovité záušnice jak bronzové, měděné, stříbrné, tak plátované stříbrem nebo zlatem /hr. č. 77/. Počet esovitých záušnic v hrobech se pohyboval od jedné /hr. č. 72, 89, 93/ přes dvě /hr. č. 71, 77, 97/ šest /hr. č. 85/ až po osm malých bronzových záušnic v hrobě č. 74. Mezi nejbohatší patřil hrob č. 85, který obsahoval dvě tordované stříbrné záušnice se dvě- ma kličkami, stříbrný tordovaný prsten, jednu stříbrnou záušnici, tři plátované stříbrem a náhrdelník slo- žený z 26 kamenů /ametyst, karneol, křišťál, fluorid/. Výbava mladohradištních hrobů upřesňuje datování řadové nekropole do 11.-12. století, přičemž podle některých nálezů /náhrdelník/ lze klást těžiště pohřbí- vání do poslední čtvrtiny 11. století.

Poznámka:

1 Z. Měřínský, Výzkum "Petrovy louky" u Strachotína v roce 1983 /okr. Břeclav/, PV 1983, Brno 1985, 47-48.

Grabung auf "Petrova louka" /Peter swiese/ bei Strachotín im Jahre 1984 /Bez. Břeclav/. Im Jahre 1984 setzte die Grabung auf dem erhöhten südwestlichen Teil des Burgwalles "Pe- trova louka" bei Strachotín fort. Wir konzentrierten uns vor allem auf eine weitere Abdeckung der Fläche des jungburgwallzeitlichen Gräberfeldes, wo 38 Skelettgräber untersucht wurden. In einigen Fällen hat man eine etagenartige Beisetzung der Gräber festgestellt. Einige Grabgruben waren durch jüngere Objekte aus dem 13. - 14. Jahrhundert gestört und einige umgekehrt störten ältere grossmährische Objekte. Von der Ausstattung der jungburgwallzeitlichen Gräber führen wir S-förmige Schläfenringe sowohl bronzene, kupfer- ne, silberne, als auch mit Silber oder Gold / Gr. Nr. 77/ tauschierte an. Die Anzahl der Ohringe lag zwischen ein bis acht. Zu den reichsten gehörte Grab Nr. 85, das sechs Schläfenringe, einen Fingerring und eine Halskette aus 26 Steinen enthielt. Die Ausstattung der jungburgwallzeitlichen Gräber präzisiert die Datierung der Reihennekropole in das 11. - 12. Jahrhundert, wobei man nach einigen Funden /Halskette/ den Schwerpunkt der Bestattungen in das letzte Viertel des 11. Jahrhunderts legen kann.

RETTUNGSGRABUNG DER VORBURG DES BURGWALLES IN MOR. KRUMLOV - ROKYTŇA IM JAHRE 1984 /Bez. Znojmo/

Rudolf Procházka, AÚ ČSAV Brno

Im März wurde in der Längsachse der Fahrbahn westlich der Kirche im Intravilan der Gemeinde Rokyt- Ňa eine Rinne für die Wasserleitung ausgehoben. Der Aushub störte nur drei eingetieft jungburgwallzeitli- che Objekte, deren Profildokumentiert worden waren. In zwei Fällen handelte es sich um umfangreiche Erd- hütten 80 - 100 cm unter der Oberfläche des ursprünglichen Terrains eingetieft, in einem /dann um ein nicht markantes seicht eingetieftes Siedlungsgebilde. Aus ihrer Aufschüttung hat man nur wenige Keramikbruch- stücke gewonnen.

VÝZKUM NA HRADISKU CHOTĚBUZ-PODOBORA U ČESKÉHO TĚŠÍNA V ROCE 1984 /okr. Karviná/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno

Archeologický výzkum se v letošní sezóně soustředil na první předhradí, kde byl proveden řez valem a položena sonda S 17. Řez, vedený kolmo na val ve směru JZ-SV v jeho západní části, měl rozměry 3 x 15 m. Stejně jako na akropoli bylo zjištěno, že je halštatského původu, a že překrývá pravěkou vrstvu mocnou cca 15 - 30 cm, která se nachází v hloubce 380 cm od jeho koruny. Jílité těleso valu nemělo žádnou konstruk- ci, pouze z vnitřní strany byla kamenná berma široká 80 - 100 cm, tvořená různě velkými říčními valouny v jedné vrstvě o síle 10 - 25 cm. Koruna valu byla tvořena říčním štěrkem o mocnosti 40 - 50 cm, vybraným při hloubení a úpravě příkopu, který obsahoval několik slovanských střepů. Na vnitřní straně valu, ve výš- ce cca 60 cm od dnešní úrovně terénu, byla odkryta cesta - ochoz /?/ z těsně vedle sebe poskládaných půl- kulanů o šířce 20 - 30 cm a délce 80 cm, jdoucích kolmo na val. Spočívala na červeně propálené vrstvě moc- né 50 - 55 cm s nečetnou slovanskou keramikou starší fáze, kde byl rovněž nalezen železný srp. Pod ní se nacházela slovanská šedočerná vrstva o síle 7 - 10 cm s materiálem 9. stol., ležící na žlutošedé vrstvě pra- věké, stejné mocnosti.

Řez valem zachytil také část /patrně polovinu/ zahloubeného slovanského objektu č. 29, zřejmě ovál-

ného tvaru, s ohništěm při okraji a kusy železné strusky v něm i blízkém okolí. Na základě keramického materiálu jej můžeme klást do starší fáze slovanského osídlení, tj. do 9. stol. Zdá se být vůbec typické pro tuto fázi, že sídelní objekty jsou zde povrchové - jen mělce prošlapané podlahy, kdežto všechny zatím zjištěné objekty zahloubené mají charakter výrobní.

Sonda S 17 byla vytyčena ve vzdálenosti cca 10 m od hrany příkopu /měřeno v nejužším místě/, dělicího akropoli od prvního předhradí. Byla vedena kolmo na val ve směru SZ-JV, a to v délce 32 m a šířce 1,5 m k jeho vnitřní patě. Zjištěny byly opět dvě kulturní vrstvy, i když nepoměrně slabší než na akropoli, rostlý terén se objevil již v hloubce 40 - 50 cm. Zachycené dva objekty č. 30 a 31 s kúlovými jamkami jsou sídelního charakteru a nalezená keramika je datuje do starší fáze slovanského osídlení.

Ze zborceného profilu staré sondy /1978/ byla vyzvednuta 32 cm dlouhá štíhlá železná sekera, kterou můžeme přiřadit k sekerám typu Piotrawin.

Grabung auf dem Burgwall Chotěbuz-Podobora bei Český Těšín im Jahre 1984 /Bez. Karviná/. In der heurigen Saison verlief die Grabung auf der ersten Vorburg, wo ein Wallschnitt durchgeführt und Sonde S 17 gelegt wurde, deren Ziel es war, die Fläche des Burgwalles in NW-SO Richtung zu durchschneiden.

Der Wallschnitt erbrachte die Feststellung, dass der Wall ohne Innenkonstruktion, auf einer Schicht aus HC-HD liegend, hallstattzeitlichen Ursprunges ist und von der Innenseite durch eine 80 - 100 cm breite Steinberme fixiert war. Die Slawen richteten später den Wall auf dem Gipfel her, von der Innenseite /in einer Höhe von 60 cm von der heutigen Oberfläche/ errichteten sie dann einen Weg - Korridor /?/ aus Halbböhlen, die knapp nebeneinander gelegt waren.

In Sonde S 17 stellte man wiederum zwei Kulturschichten, eine hallstattzeitliche und eine slawische fest, auch wenn unverhältnismässig seichter als auf der Akropolis. Man erfasste auch zwei Siedlungsobjekte mit Keramik aus dem 9. Jahrhundert.

Ebenfalls hat man eine lange schlanke eiserne Axt gefunden, die wir zu den Axten des Types Piotrawin reihen können.

ZÁCHRANNÝ ARCHEOLOGICKÝ VÝZKUM V OPAVĚ /okr. Opava/

Pavel Kouřil, Hana Teryngerová, AÚ ČSAV Brno

V prosinci roku 1984 byl zahájen v Opavě, v rohovém prostoru, který svírá Kolářská ulice s ulicí Na Hradbách, záchranný archeologický výzkum, vyvolaný výstavbou nového domu OPBH a přilehlých garáží. Parcela se nachází uvnitř hradeb středověké Opavy, nedaleko jejího centra, v místě předpokládané židovské čtvrti.

Při bagrování základů se pod novověkou navážkou narazilo v hloubce cca 80 - 100 cm na kulturní vrstvu a objekty s četným středověkým, ale i mladším, především keramických materiálem.

Zatím zajištěná plocha rozměru 6 x 5 m přinesla odkrytí 4 objektů, představujících 3 fáze osídlení. Nejmladší fázi, kterou prozatím můžeme rámcově datovat do 17. - 18. stol., překrýval ještě kanál z břidlicových ploten. Objekty, pokud nebyly ve vzájemné superpozici, se zahlubovaly do černé kompaktní vrstvy s nálezy 13. - 14. stol. Dva z nich, nepravidelného půdorysu a kotlovitého dna, měly stěny vydřeveny z řůšen a obsahovaly materiál 13., spíše však již 14. stol. Nalezen byl i tavicí tyglík s dvojitým pláštěm a natavenými slitky kovu na vnitřní straně, který můžeme klást do 14. stol.

V současné době nemůžeme ještě vyvozovat definitivnější závěry, přesto se však zdá, že máme v nejstarší fázi /13. - 15. stol./ co činit s objekty výrobního a hospodářského charakteru, umístěnými za objekty obytnými, budeme-li ovšem alespoň z části předpokládat, že dnešní uliční zástavba respektuje i zástavbu středověkou.

Archäologische Rettungsgrabung in Opava /Bez. Opava/. Ende des Jahres 1984 begann die Rettungsgrabung unweit des Zentrums, im Inneren der Stadtmauern des mittelalterlichen Opava. Die Objekte, die vorläufig drei Besiedlungsphasen vorstellen, können wir in einer breiten Zeitspanne vom 13. - 18. Jahrhundert datieren. Die Ältesten von diesen sind höchstwahrscheinlich Produktions- und Wirtschaftsobjekte.

POVRCHOVÝ PRŮZKUM HRADU HLUBOKÝ /k.ú.z. Nepřívaz, okr. Olomouc/

Pavel Kouřil, AÚ ČSAV Brno, Miroslav Plaček, Strážnice

/Obr. 22/

Zbytky hradu Hluboký prozkoumané v srpnu 1984, se nacházejí na nejvyšším místě skalnaté ostrožny jižně od železniční stanice Hrubá Voda. Poměrně široká a plochá šíje je překopána šíjovým příkopem lemovaným dvěma valy, z nichž druhý ohraničuje ze dvou přístupnějších stran trojúhelnou dispozici hradu. V za-

PŘEHLED VÝZKUMU 1984

Vydává :	Archeologický ústav ČSAV, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef Poulík
Redaktoři:	Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová, P. Šindelář, B. Klíma, M. Plaček, J. Svoboda
Na titulním listě:	rekonstrukce vědérka ze slovanského hradiska Břeclav-Pohansko
Tisk:	VH 103 ZO Svazarmu Brno
Evidenční číslo:	ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů - neprodejné